

sociální péče v dohodě se účastněnými ministerstvy vysloveno, že příslušní zaměstnanci jsou na dávky podle tohoto zákona pojištění u nemocenské pokladny, která jest zřízena u příslušného podniku státní správy a podle něhož se organizace tohoto pojištění upraví stanovami, jež schválí ministr sociální péče. Žalobce jako úředník čsl. státních drah nemusil dříve býti členem »nemocenské pokladny« (stanovy podle výnosu min. žel. čís. 33.019/1925); pro něho nastala povinnost k nemocenskému pojištění teprve veřejnoprávním předpisem zákona čís. 221/1925 sb. z. a n. Jak odvolací soud v rozsudku, tak i žalobce v dovolací odpovědi uznávají, že jde o veřejnoprávní předpisy a o veřejnoprávní povinnost žalobce býti účasten nemocenského pojištění, ale nevyvodili z toho patřičné procesuální důsledky. Podle toho, co vyloženo, nejsou soudy oprávněny rozsudkem rozhodnouti o tom, kolik jest žalobce povinen platiti na nemocenských příspěvcích podle shora zmíněných právních norem, zejména také, že není povinen platiti více než 25 Kč měsíčně. Mezitímní určovací návrh byl nepřipustným, nemělo o něm býti jednáno a rozhodováno a jsou rozhodnutí i řízení jím předcházející, počínajíc ústním líčením ze dne 20. května 1927 zmatečnými (§ 42 prvý odstavec j. n. a § 477 čís. 6 c. ř. s.). Bylo tudíž rozhodnouti, jak se stalo (§§ 478 prvý odstavec a 513 c. ř. s.).

Čís. 8518.

Spolusmluvníku lze přiznati důvěru v potvrzení, že se stalo platné usnesení obce v Čechách jen, byla-li listina podepsána nejméně čtyřmi úředními osobami úřední hodnosti vytčené výslovně v § 55 obec. zřiz. pro Čechy.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1928, Rv I 424/28.)

Obec K. v Čechách usnesla se v sezení obecního výboru ze dne 8. července 1918 vypůjčiti si u žalující banky 10.000 K za účelem úpisu válečné půjčky. Ana obec neplatila ujednané splátky na zápůjčku, domáhala se na ní roku 1924 žalující banka zaplacení dospělých splátek i zbytku zápůjčky. Žaloba proti obci byla právoplatně zamítnuta, poněvadž sezení obecního výboru ze dne 8. července 1918 nebylo svoláno podle předpisu § 42 zákona ze dne 16. dubna 1864 z. zák. čís. 7, v sezení nebyl přítomen potřebný počet členů obecního výboru, takže usnesení bylo neplatné. Dluhopis byl podepsán tehdejší obecní radou Leopoldem R-em, který tehdy úřadoval, a členy obecního výboru Aloisem R-em a Antonínem K-em, byl schválen okresním výborem v B. Žalobou, o niž tu jde, domáhala se žalující banka na Leopoldu R-ovi, Aloisu R-ovi a Antonínu K-ovi náhrady škody, ježto prý ji uvedli podepsáním dluhopisu v omyl. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y:

Žaloba založena jest podle názoru žalující banky na plenárním usnesení nejvyššího soudu čís. 4321 sb. n. s. Odsuzující rozsudek odvolacího soudu spočívá na názoru, že škoda žalující strany byla zaviněna žalovanými, ježto podepsali dluhopis a uvedli tím banku v omyl, že obec K. právoplatně upsala válečnou půjčku a zavázala se vrátiti jistinu. Banka musila míti za to, že se usnesení obecního výboru ze dne 8. července 1918 stalo řádně a že obec chtěla sjednati zápůjčku u banky. Banka v důvěře v platnost dluhopisu vyplatila potřebné peníze, jichž vrácení požadovala marně na obci. Z toho dovodil odvolací soud bezvýznamnost nesporné skutečnosti, že dluhopis ze dne 28. července 1918 jest podepsán jen třemi osobami, nikoli čtyřmi, jak předpisuje § 55 obec. zřízení pro Čechy. Podle názoru vysloveného v čís. 4321 sb. n. s. jest jednou z náležitostí platného závazku obce, by listina o smlouvě měla náležitost § 55 obec. zřiz., t. j. by kromě jiného byla podepsána čtyřmi osobami, starostou, obecním starším a dvěma členy výboru (nyní zastupitelstva). Praví se v usnesení tom dále: »Potřeba připomenutí, že stalo se usnesení a potřeba čtyř podpisů na listině má zajisté poskytnouti druhé smluvní straně záruku co největší, že opravdu zachovány byly náležitosti předepsané obecním zřízením ke vzniku závazku obce. Bude zajisté řídký případ, že by čtyři osoby, starosta obce, obecní starší a dva údové zastupitelstva stvrdili podpisy, že stalo se platné usnesení obce, kdyby ve skutečnosti tomu tak nebylo. Z toho jest dále vyvoditi, že by ručili druhé straně svým jménem za škodu vzniklou tím, že, potvrdivše něco, na čem založila druhá strana svou důvěru a na základě čeho vešla ve smlouvu s obcí, ji uvedli v omyl . . . Podle úmyslu zákonodávce byla tím poskytnuta druhé straně dostatečná záruka platnosti celého právního jednání osvědčeného listinou takto zřízenou a opatřenou . . ., ovšem jen tak dalece, že je výslovným stvrzením, že zákonné náležitosti byly splněny a podpisy čtyř osob úředních takřka znemožněn protidůkaz toho, co osvědčuje.« Z toho jest zřejmo, že nejvyšší soud kladl již v tomto plenárním usnesení stejný důraz jako na ostatní náležitosti i na skutečnost, že listina o závazku obce jest podepsána čtyřmi (ne nejvýše čtyřmi) osobami, a jest předpis § 55 obec. zřiz. vyložiti jako zákonné opatření na ochranu druhé smluvní strany. Jen tehdy lze mluvit o důvěře této smluvní strany v potvrzení, že stalo se platné usnesení obce, když listina o něm zřízená byla podepsána čtyřmi, t. j. nejméně čtyřmi úředními osobami, úřední hodnosti výslovně vyčtené v § 55. Bez podpisu jedné z těchto čtyř osob (starosty obce, obecního staršího a dvou údů zastupitelstva) není platné a právně účinné listiny podle § 55, není důvodu k důvěře, t. j. stvrzení, na němž mohla druhá smluvní strana založiti svou důvěru a nemohla tato býti uvedena v omyl, neboť nebylo pro ni dostatečné záruky, že jednání osvědčené listinou jest platné. Lze proto jen tehdy mluvit o zavinění úředních osob, když podepsaly listinu zakládající závazek obce ve smyslu § 55 poslední odstavec v počtu čtyř, t. j. nejméně čtyř a označily se při tom jako

orgány vytčené v témže předpise, neboť byla oprávněna důvěra druhé strany jen ve správnost potvrzení učiněného čtyřmi podpisy. Plnila-li strana ta přes to, že z listiny byl jí zřejmý nedostatek zákonné náležitosti čtyř podpisů, nemůže dovolávati se omylu, jenž by ji oprávněoval domáhati se náhrady škody ze jmění osob, jež podepsaly dluhopis. Nesporné jest, že ke smlouvě o zápůjčku došlo na základě písemného dluhopisu ze dne 28. července 1918 podepsaného třemi osobami. Nerozhodné jest, že listina jest opatřena schvalovací doložkou okresního výboru, neboť nebyl tím nahrazen zákonný požadavek čtyř podpisů, šlo jen o další náležitost, ne však jedinou. Plnila-li tudíž banka na základě tohoto dluhopisu formálně vadného a tím neplatného, nevzešel ani jí ani žalobkyni nárok na náhradu škody proti žalovaným, neboť nedostatek čtvrtého podpisu byl patrný z listiny a vylučoval omyl, bez něhož není sporného nároku. Nemohl proto náhradní nárok ani přejíti na žalobkyni a nelze pro nedostatek nároku toho vyhověti žalobě. Důsledkem toho nebylo třeba zabývati se ostatními námitkami žalovaných. Připomenouti jest jen tolik, že vládní nařízení čis. 57/26 a další, jimiž byla prodloužena jeho platnost, nevztahují se na tento spor, neboť nebyl jím uplatněn závazek obce, o němž bylo ostatně již právoplatně rozhodnuto.

Čís. 8519.

Spojil-li vlastník nemovitosti stroj s nemovitostí, určiv ho k trvalému užívání nemovitosti, stal se stroj příslušenstvím nemovitosti, třebas si třetí osoba vyhradila ke stroji vlastnické právo, aniž však byla tato výhrada poznamenána v pozemkové knize.

(Rozh. ze dne 1. prosince 1928, Rv I 673/28.)

Žalobce prodal manželům H-ovým zařízení na ssací plyn, sestávající z motoru a ze zařízení na výrobu plynu, jež manželé H-ovi spojili trvale se svou nemovitostí. Žalobce vyhradil si k motoru a ke zařízení vlastnické právo až do úplného zaplacení kupní ceny. Výhrada žalobcova vlastnictví nebyla v pozemkové knize poznamenána. Žalovaná firma vedla exekuci vnucenou dražbou nemovitosti i se ssacím zařízením. Žalobou, o níž tu jde, domáhal se žalobce na žalované firmě, by byla zrušena exekuce vedená žalovanou na motor a zařízení na výrobu plynu. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud žalobu zamítl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Jádrem sporu jest otázka, zda lze považovati za příslušenství nemovitosti zařízení na nassávaný plyn dodané žalobcem do mlýna manželů H-ových, ohledně něhož si žalobce sice vyhradil právo vlastnické, ale